

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 14 [i. e. 12]. Remedia contra inusitata lucra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

cuniam, ita & solliciti estis, ad pœnitentiam faciendam? Vobis lachrymantibus, Angeli gaudebunt, diaboli flebunt; qui, si viderint vestros hamatos vngues, piceatas manus, tenaces oculos & alienam in arca monetam, latos agitant triumphos. Quid enim supplicij non impendet illis, qui egentibus non solum nihil largiuntur, sed etiam auferunt sua; si illis pœna est præparata, qui vel de sua substantia inopiam patientibus non succurrunt? B. Albertus Besutiana familia oriundus, prima ætate vsuris deditissimus, totus in eo erat, vt alijs sua eriperet, nihil daret. Hic aliquando, in lacu Verbano nauigans, infesto Aquilone fluctus excitante, de vita est periclitatus. Cur id fieret, non diu illi fuit cogitandum. Nam vnâ & sibi pereundum esse vidit, & diuitias iniuste congestas amittendas. Quamnis igitur animus illi ad opes erat vehementer alligatus, tamen illas censuit libentiùs esse proijciendas, quàm vitam. Voto itaque se obstrinxit, se, si viuus & incolumis ex hoc discrimine euaderet, omnia serò emendaturum. Euasit, domum redijt, bona sua pauperibus distribuit, vxoriq̃ persuasit, vt in monasterium ingrederetur: ipse in montem inaccessum se reptando contulit; vbi diu, dimisso per funem corbe, à transeuntibus, postea ab ipsis Angelis pastus est; donec Anno Christi 1369. tertio Septembris die, sanctè moreretur, ac miraculis ostenderet, longè vtiliùs pecunias in egenos spargi, quàm, domi in arcis, coaceruari; quæ frequenter in perniciem ipsius domini conseruantur. Quia, vt D. Ambrosius monet. *Non maioris est criminis, habenti tollere, quàm cum possis & habes, indigentibus denegare. Esurientium panis est, quem tu detines: nudorum indumentum, quod tu includis: miserorum redemptio & absolutio pecunia, quàm tu in terra fodis. Tantorum scias te inuadere bona, quantis posses prestare, & nolis. Non sunt bona hominis, qua secum ferre non potest. Sola misericordia comes est defunctorum.* Quin idem ferè dixit Poëta, cuius hæc sunt:

Cur eget indignus quisquam, te diuite? quare

Templa ruunt antiqua Deum? cur, improbe chara

Non quidquam patria tanto emetiris acervo?

Esurientibus in Ecclesia fratribus non subuenire, ait S. Cyprianus, habere argentum largiter velle, fundos insidiosis fraudibus rapere, vsuris multiplicantibus fannus augere: quid non perpeti tales pro peccatis eiusmodi mere-

Ferrar. 3.
Septemb.

Horat. lib. 2.
Satyr. 2.

XIV.

REMEDIA
CONTRA IN-
VSITATA LV-
CRA

Pfal. 88. 31.

S. Chrysoft.
hom. 51.S. August. in
Pfal. 128.S. Chrysoft.
hom. 57 in
Matt. 21.S. Chrysoft.
hom. 5 de
Auaritia.

Pfal. 75. 6.

Laert. l. 4. c. 7.

di meremur? cùm iam pridem premonuerit, ac dixerit censura diuina: si dereliquerint legem meam, & in iudicijs meis non ambulauerint: si iustificationes meas profanauerint, & precepta mea non obseruauerint, visitabo in virga facinora eorum, & in flagellis delicta eorum. Hæc qui fugere volunt, fugiant auaritiam, adeant Confessarium, confiteantur, restituant per vim aut fraudem ablata, vtantur pecunijs, non ad vsuram, sed ad cœlestem coronam emendam. Ea de causa pecunijs abundas, ait S. Chrysostomus, vt paupertate homines liberes, non vt in paupertatem intrudas, & verò simulatione solaminis maiores facis arumnas, & liberalitatem vendis fanore. Audent etiam fœneratores dicere, inquit S. Augustinus, Non habeo alud, vnde viuam. Hoc mihi & latro diceret deprehensus circa parietem alienum: hoc mihi & leno diceret, emens ouellus ad prostitutionem: hoc & maleficus incantans mala, & vendens malitiam suam. Quidquid tale prohibere conaremur, responderent omnes, quia non haberent, vnde viuerent, quia inde se pascere; quasi non hoc ipsum in illis maximè puniendum esset, quia artem nequitie delegerunt, vnde vitam transigant, & inde se pascere volunt, vnde offendant eum, à quo omnes pascuntur. An forte, ait S. Chrysostomus, modi iuste viuendi non inueniuntur? Non sunt agrorum cultus, gregis pabula, armentorum custodia, manuum operatio, solers rerum tuarum cura? Quid insanis, quid cœspitas agriculturæ spinarum occupatus? Nunquam deest occasio honestè se alere volenti. Ex lege diuina agit, qui in sudore vultus sui vescitur pane suo. At vesana diuitiarum cupiditas est morbus insanabilis, fornax que nunquam extinguitur, tyrannus per orbem longè diffusa. Diuitia ingrata sunt, fugitiua, homicida, crudeles & implacabiles, bestia incurabiles, precipitium vnde quaque praruptum, scopulus assiduis plenus fluctibus, mare innumeris ventis agitatum, tyranni acerbè imperantes, nunc quouis barbaro sauior es, inimica, irreconciliabiles, hostes implacabiles, quæq; nunquam erga eos à quibus possidentur, remittunt similitatem. Indunt compedes aureas. Et, vt opinor, idcirco diuites torquati incedunt, vt appareat omnibus, eos esse vinctos, & catenis alligatos libertatemque perdidisse. Atque idcirco viri diuitiarum vocantur, quia non sunt illorum diuitiæ, sed illi diuitiarum. Hac enim ipsa de causa, cùm Bion de diuitie sordido loqueretur, Hic, inquebat, facultates suas non possidet, sed ipsum possident facultates. In compendio, auarus est Tantalus inter aquas, qui

qui poma fugacia captat, nam & ille inter opes est inops; eget in-
 copia; sitit & esurit, cum cellæ & horrea plena sunt, &, ut Timon
 ille dixit, vitam non vitalem viuit. Itaque satius est nullum esse,
 quàm auarum. *Nullum vitium tetrius est, quàm auaritia, præsertim
 in principibus & Remp. gubernantibus: habere enim quæsti Remp. non
 modo turpe est, sed sceleratum etiam & nefarium.* Iuuenes natura pro-
 fuli hoc vitio minùs tentantur: ac *auaritia senilis vituperanda est ma-
 ximè Potest enim quidquam esse absurdius, quàm quò minùs via restat,
 eò plus viatici quarere?* Aurum lapide Lydio, homines auro proban-
 tur; quod qui potest contemnere; potest cælum emere; qui autem
 adorat, in laqueum diaboli incidit, vnde se difficillimè extricat.
 Quia, ut orator dixit, *auaritia insatiabilis, immensa, & incredibilia po-
 test.* Ita enim *hominum mentes obstrictas tenet, ut eas, nullo tempore, re-
 spirare permittat.* Quin eò impellit, quò canem Æsopicum impulit
 cupiditas; is haud exiguam carnis partem ore gerens, dum vmbra
 eius in aqua captat, veram prædam amisit. Ita futurorum bonorum
 vmbra sunt omnia huius mundi bona, quibus dum mortales inhi-
 ant, coelestia perdunt; qui, sicut hydrope laborantes, quantò plus
 aquæ in ventre habent, tantò ampliùs in perniciem suam sitiunt;
 sapientiùs facturi, si non possessioni augendæ, sed cupiditati minu-
 endæ studerent. Sicut enim *qui metallorum operi traditi sunt, ait
 S. Pater, nullum inde emolumentum, nullas opes consequuntur, sed peri-
 culo magno, atque detrimento suo, alijs laborant, nihil prorsus de sudore,
 de labore, & morte, quàm plerumque obeunt, ad fractum suum inde
 conuertentes: ita & illi, qui non sibi, sed alijs diuitias quarunt, immo &
 his multò miseriore sunt, quoniam mors doloris finem illis, his, quos ge-
 henna expectat, vera afflictionis initium affert.*

Cic. lib. de offic.

Idem in Cat. Maiore.

Cic. in Vatin.

S. Chrysof. hom. 50.

Manil. lib. 4. Astronom.

*Quid tam sollicitis vitam consumimus annis?
 Torquemurq; metu cacaq; cupidine rerum?
 Aternusq; senes curis dum quarimus æuum,
 Perdimus, ut nullo votorum sine beati?*

G

CAPVT